

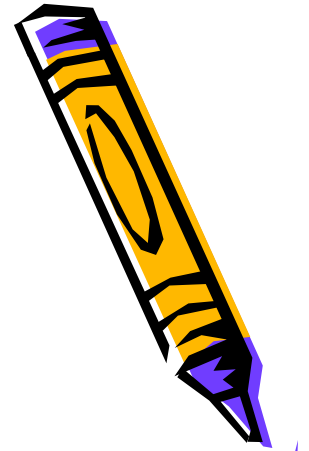
**ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΙΣ ΠΡΟ
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΚΑΙ
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ
ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ**

**Μαρίτσα Καμπούρογλου,
Λογοπεδικός**

Ίδρυμα για το Παιδί «Η Παμμακάριστος»

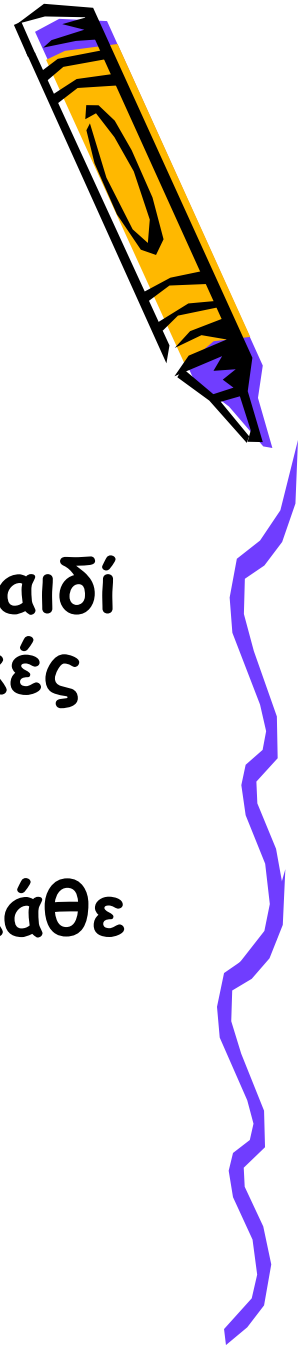

ΑΝ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ
ΜΙΛΗΣΕΙ ...

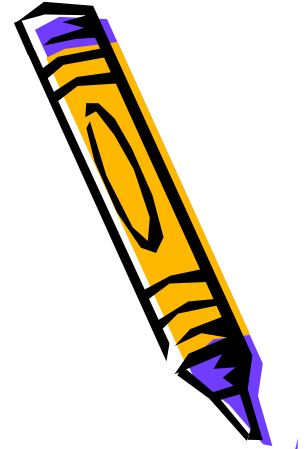
Η γλωσσική παρέμβαση

Είναι η διαδικασία μέσω της οποίας ο «εκπαιδευτής», ακολουθώντας το φυσιολογικό πρότυπο θα βοηθήσει το παιδί να αναπτύξει σταδιακά τις επικοινωνιακές και γλωσσικές του ικανότητες, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την ιδιαιτερότητα και «μοναδικότητα» του κάθε παιδιού και το είδος και τη σοβαρότητα της διαταραχής του

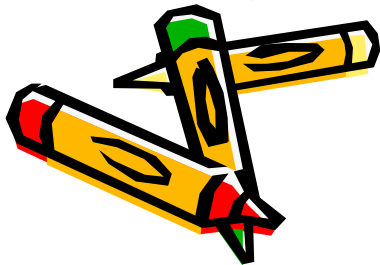
Βασικά Σημεία (1)

- Η κατανόηση μιας κατάστασης δεν είναι ταυτόσημη με την κατανόηση του λόγου
- Η ανάπτυξη της γλώσσας πραγματοποιείται μέσω της αμφίδρομης συναλλαγής κατά την οποία το παιδί αντιλαμβάνεται ότι η γλώσσα παίζει ένα σημαντικό ρόλο (ρόλο «κλειδί»)
- Η μάθηση της γλώσσας σε αρχικό στάδιο επιτυγχάνεται με τη χρησιμοποίηση των ίδιων λέξεων στις καθημερινές ρουτίνες π.χ. φαγητό μπάνιο

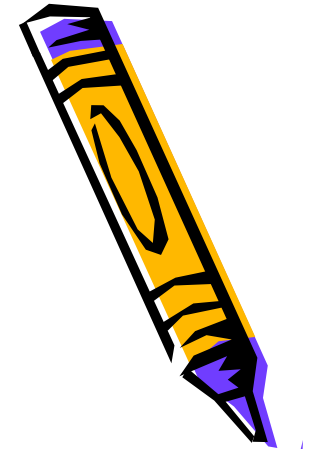

Βασικά Σημεία (2)

- Με το παιχνίδι μαθαίνει τον κόσμο γύρω του. Με το υποκριτικό παιχνίδι αναπτύσσει την ικανότητά του για συμβολική αναπαράσταση
- Η κατανόηση της γλώσσας προηγείται της γλωσσικής έκφρασης
- Η γλώσσα δεν είναι μόνον λέξεις.
- Το φυσικό περιβάλλον της μάθησης πρέπει να είναι δομημένο, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες του παιδιού ώστε να επωφελείται από αυτό

Στόχοι της παρέμβασης

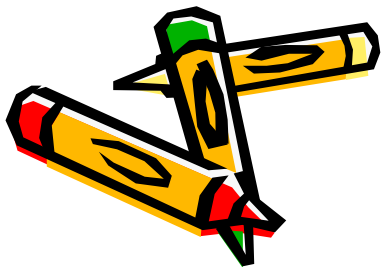
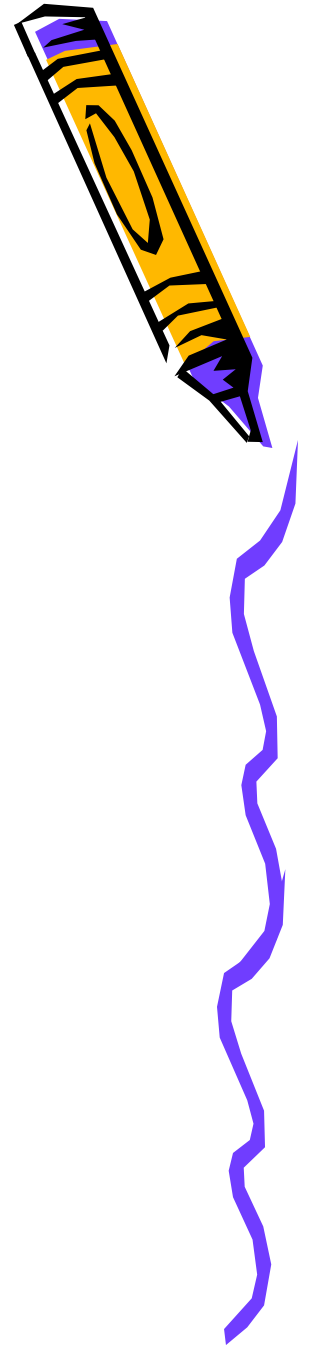

- Νηπιακή ηλικία : Η ανάπτυξη να παραλληλιστεί με την φυσιολογική εξέλιξη
- Σχολική ηλικία : Ενσωματώνονται σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα που προσαρμόζεται στις ιδιαίτερες ανάγκες του
- Εφηβεία - ενήλικη ζωή : Στην κατάκτηση λειτουργιών που απαιτούνται για τη συμμετοχή στην κανονική ζωή της κοινότητας

Στάδιο ανάπτυξης προ- γλωσσικών δεξιοτήτων

- Διαλεκτικό στάδιο
- Προσλεκτικό στάδιο

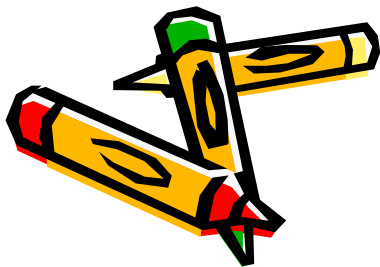
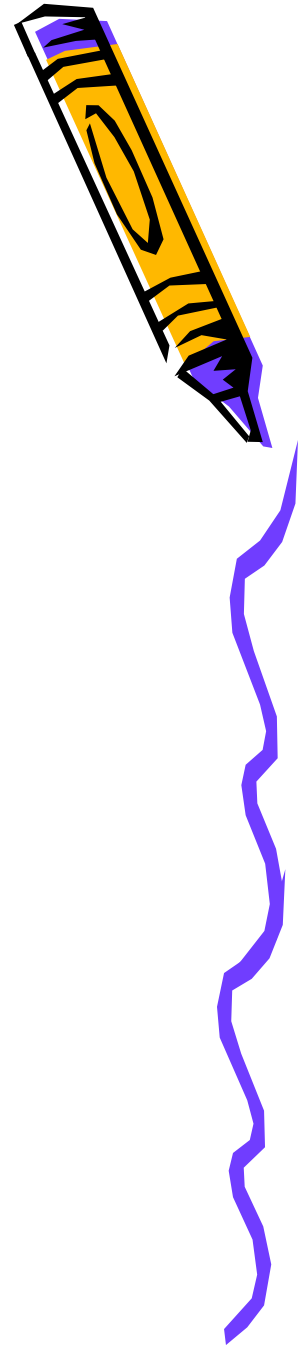
Επικοινωνιακές δεξιότητες

Δια λεκτικό στάδιο

- Βλεμματική επαφή
- Εναλλαγή σειράς
- Εκφωνήσεις

Προσλεκτικό στάδιο

- Κοινή εστία προσοχής
- Χρησιμοποίηση της χειρονομίας

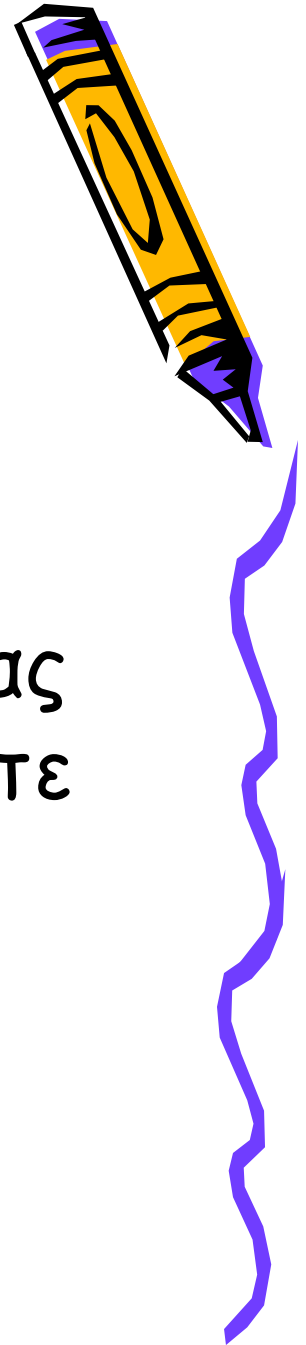

Early communication skills

(C. Lynch & J. Cooper, 1991)

Βλεμματική επαφή:

Πρακτική συμβουλή: προσπαθήστε να ενθαρρύνετε το παιδί να **Θέλει** να σας κοιτάξει αλλά **ποτέ** μην το αναγκάσετε να το κάνει

Βλεμματική επαφή

Ειδικά παιχνίδια:

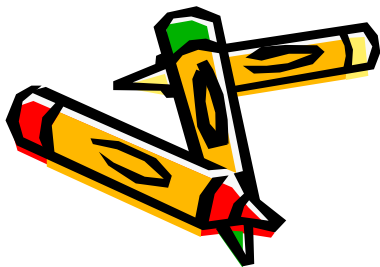
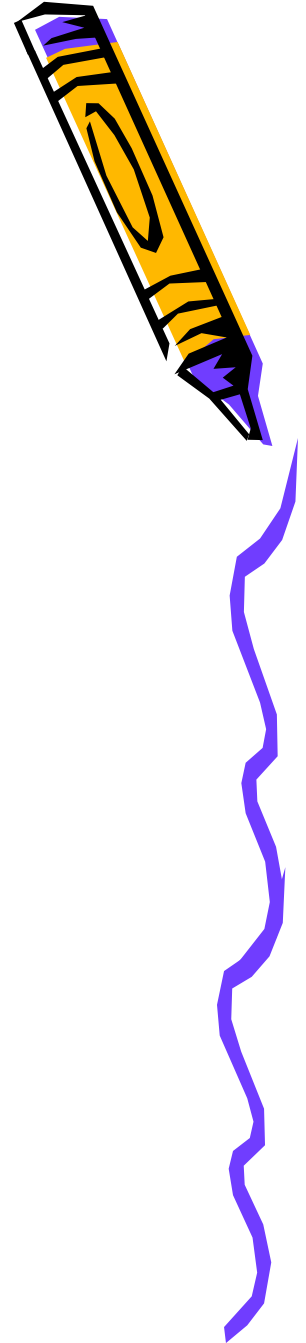
- Παιχνίδια με τη μπάλα
- Μάσκες προσώπου
- Παιχνίδια με ήχο
- Μαντήλια
- Κυάλια
- Γυαλιά ήλιου
- Μαριονέτες με τα δάκτυλα
- Παιχνίδια με το χέρι
- Αλουμινένιες θήκες για κέικ

Ανάπτυξη προ-γλωσσικών δεξιοτήτων

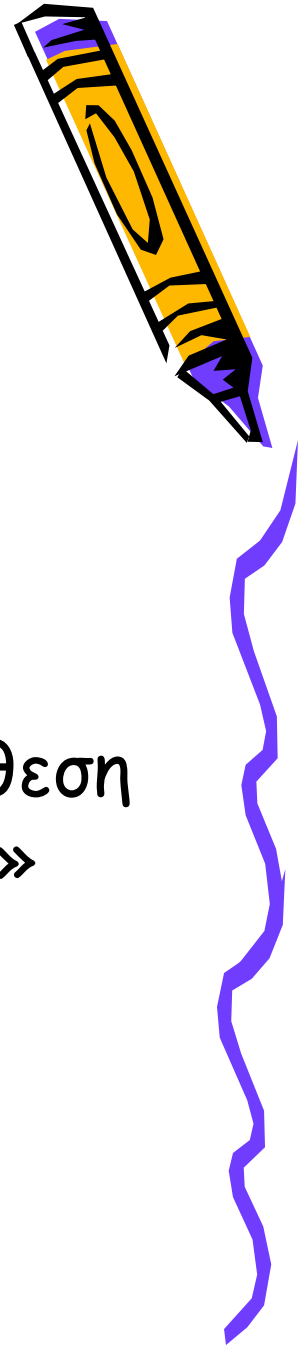
Τομείς ανάπτυξης

- Ακουστική ικανότητα
- Συνειδητοποίηση της φωνής
- Εκφωνήσεις
- Ακουστική διάκριση
- Διάκριση ομιλίας
- Οπτική και ακουστική μνήμη
- Πρώτο λεξιλόγιο

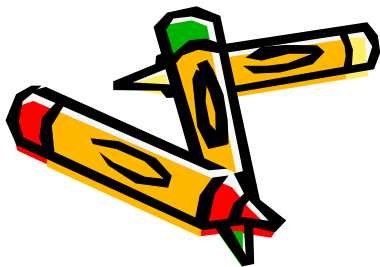
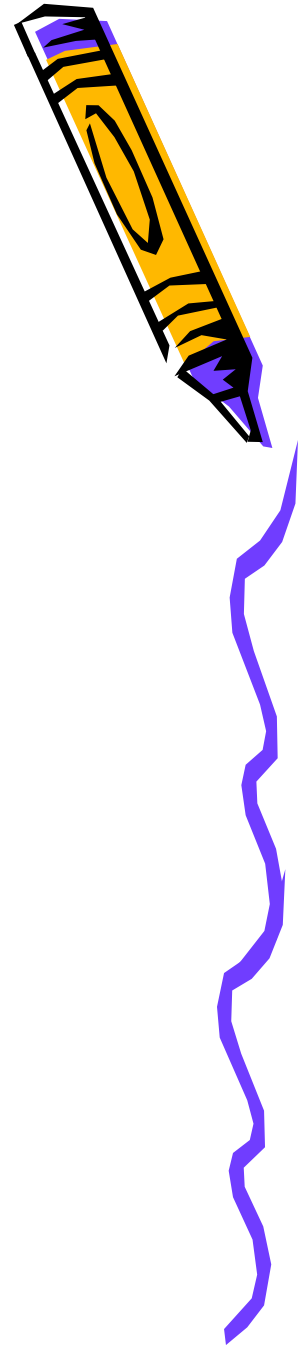
Συνειδητοποίηση της φωνής

- Συμβολικοί ήχοι
- Ακούω το πάμε σε πρόταση
- Το παιχνίδι «πάμε»
- Ακούω τα φωνήεντα και τα σύμφωνα
- Ακούω το «ένα, δύο, τρία, μάρς»
- «φωνή» σε αντίθεση με το «όχι φωνή»
- Ιστορίες και ποιηματάκια

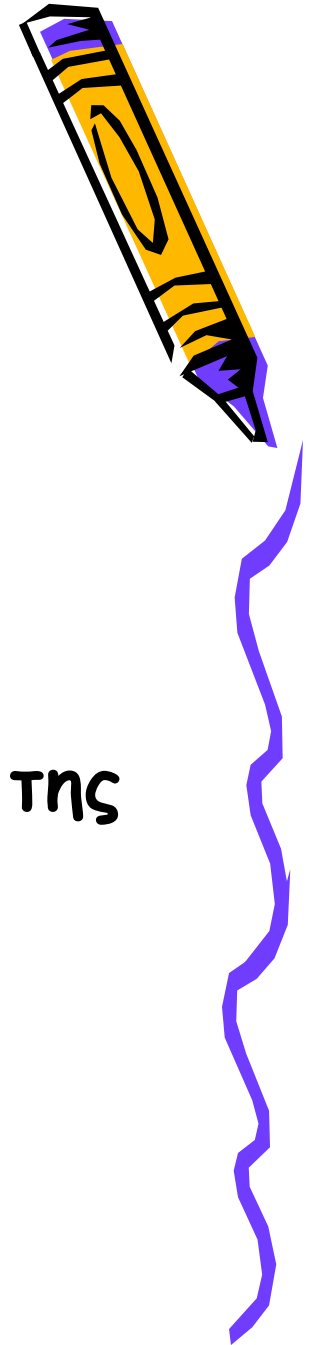
Εκφωνητικό στάδιο

- Ολοφραστικό στάδιο (15-18μ)
- Στάδιο δύο λέξεων (18-24μ)
- Τηλεγραφικό στάδιο 2-3χρ.
- Στάδιο ανάπτυξης της δομής της γλώσσας 3- 4,7χ

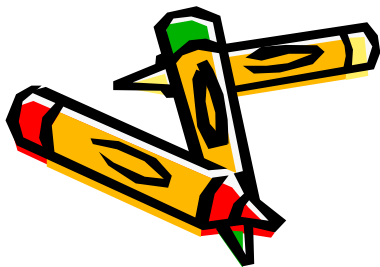
Το γλωσσικό πρόγραμμα Derbyshire (Masidlover & Knowles 1982)

- Πρόγραμμα γλωσσικής εξέτασης και αποκατάστασης
- Βασίζεται στην εξέλιξη της γλωσσικής ικανότητας του φυσιολογικού παιδιού
- Περιλαμβάνει περιγραφή των τεχνικών της αξιολόγησης
- Δίνει με λεπτομέρειες τις διδακτικές δραστηριότητες

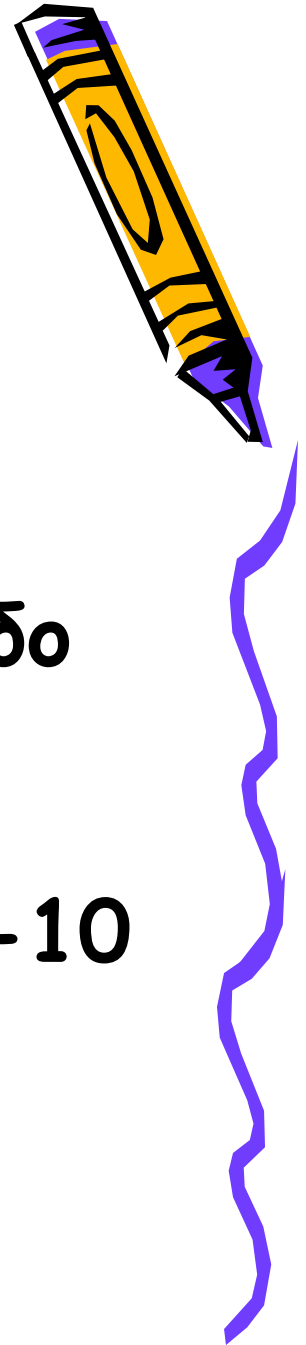
Το γλωσσικό πρόγραμμα Derbyshire (Masidlover & Knowles)

- Σχεδιασμός (σχολικό αναλυτικό πρόγραμμα
- Μορφή (εκπαιδευτικό βιβλίο και βιβλίο δασκάλου)
- Δομή (χωρίζεται σε τρία μέρη-στάδια)

Τα στάδια του γλωσσικού προγράμματος Derbyshire

- Στάδιο Πρώιμου Λεξιλογίου - Μονολεκτικό Επίπεδο
- Σταδιο απλών προτάσεων - Επίπεδο 2,3, και 4 λέξεων
- Στάδιο της γραμματικής και των σύνθετων προτάσεων - επίπεδο 5-10 λέξεις

Η Δομημένη εκπαίδευση

- Διευκολύνει συγκεκριμένες δεξιότητες
- Απαιτεί απλουστευμένες καταστάσεις και περιορισμένη χρήση γλώσσας
- «Υποχρεώνει» το παιδί να χρησιμοποιήσει τη συγκεκριμένη δεξιότητα.
- Διευκολύνει την επανάληψη με έναν φυσικό τρόπο

Γιατί εστιάζουμε στη Γλωσσική κατανόηση

- Προηγείται της έκφρασης
- Εφικτή η επικοινωνία - η αμφίδρομη συναλλαγή απαιτεί ίδιο επίπεδο κατανόησης
- Διευκολύνει την έκφραση
- Παρακάμπτει δυσκολίες της έκφρασης
- Αποφυγή άγχους
- Αποφυγή παραπλάνησης

Λέξη «κλειδί»

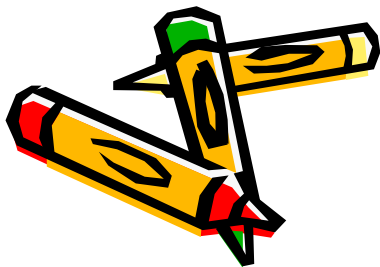
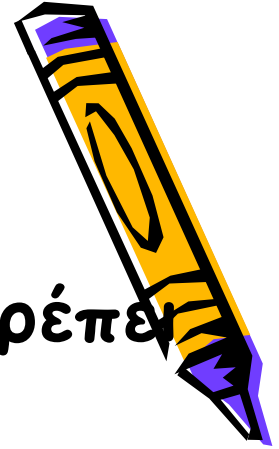
Είναι η λέξη ή λέξεις που οπωσδήποτε πρέπει να κατανοήσει κάποιος σε μια πρόταση προκειμένου να εκτελέσει μια εντολή

Πχ Δώσε μου το ποτήρι : καμιά ΛΚ εφόσον στο τραπέζι
υπάρχει μόνο το ποτήρι

Δώσε μου το ποτήρι : Μία εφόσον στο τραπέζι
υπάρχει άλλο/α αντικείμενο/α

Δώσε μου το μικρό ποτήρι: δύο εφόσον υπάρχει ένα μικρό
και ένα μεγάλο ποτήρι

Δώσε το μικρό ποτήρι στην κούκλα : Τρεις εφόσον
υπάρχει και ένα 'ζωάκι παιχνίδι

Διδασκαλία σύμφωνα με το φυσιολογικό πρότυπο (1)

Ολοφραστικό στάδιο (15-18μ)

Πρέπει να έχει κατακτήσει ένα μικρό λεξιλόγιο (γύρω στις 50 λέξεις) και να το χρησιμοποιεί συμβολικά δηλ. να χρησιμοποιεί τις λέξεις για συγκεκριμένα πρόσωπα, αντικείμενα ή καταστάσεις. Έτσι όταν λέει «μαμά» να εννοεί το συγκεκριμένο πρόσωπο και όχι κάθε τι που βλέπει γύρω του.

Διδασκαλία : Μονολεκτικό επίπεδο

Διδασκαλία σύμφωνα με το φυσιολογικό πρότυπο (2)

Στάδιο δύο λέξεων (18-24μ)

Πρέπει να μπορεί να συνδέει δυο λέξεις μεταξύ τους όπως για παράδειγμα «μαμά πάει» (η μαμά έφυγε) ή «μπάλα πού» (που είναι η μπάλα)

Διδασκαλία : Στάδιο απλής πρότασης (2 λέξεις)

Διδασκαλία σύμφωνα με το φυσιολογικό πρότυπο (3)

Τηλεγραφικό στάδιο 2-3χρ.

Σχηματίζει μικρές προτάσεις στις οποίες εμπεριέχεται το ρήμα όπως και επίθετα και επιρρήματα αλλά μπορεί να παραλείπονται οι γραμματικές λέξεις - άρθρα, σύνδεσμοι κ.λ.π. - Για παράδειγμα «μαμά πήγε κίνητο» (η μαμά πήγε στο αυτοκίνητο)

Διδασκαλία : Στάδιο απλής πρότασης (3 & 4 λέξεις)

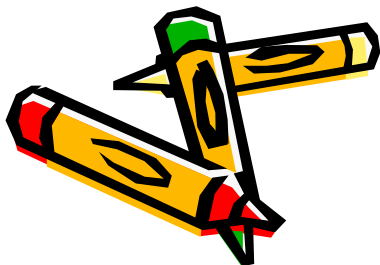
Διδασκαλία σύμφωνα με το φυσιολογικό πρότυπο (4)

Στάδιο ανάπτυξης της δομής της γλώσσας 3- 4,7χ

Η γλώσσα του αναμένεται να είναι καλά οργανωμένη, να χρησιμοποιεί ολοκληρωμένες προτάσεις και να διηγείται γεγονότα με σαφήνεια. Η ομιλίας του είναι κατανοητή παρόλο που ακόμα υπάρχουν αντικαταστάσεις για τα φωνήματα θ, δ, τς, τζ, και ρ

Διδασκαλία : Στάδιο της Γραμματικής

ΜΟΝΟΛΕΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Απευθύνεται : σε παιδιά που δεν έχουν καθόλου λόγο ή έχουν πολύ περιορισμένη κατανόηση και έκφραση
- Στόχος : η κατάκτηση ενός βασικού λεξιλογίου υψηλά λειτουργικού για την κάλυψη βασικών αναγκών

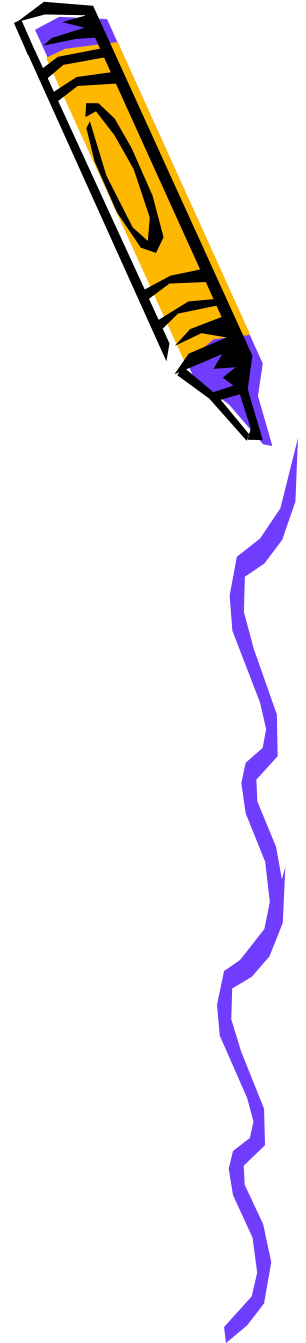
Στάδιο απλής πρότασης Επίπεδα 2,3 και 4 λέξεων

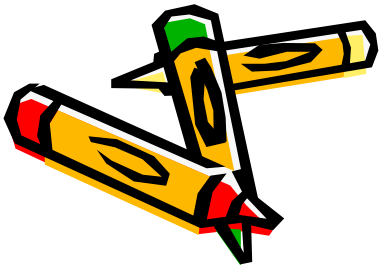
- Απευθύνεται : σε παιδιά που μπορούν να κατανοήσουν απλές εντολές
- Στόχος : διδασκαλία κατανόησης και έκφρασης ποικίλων δομών συνδυασμού 2,3, και 4 λέξεων

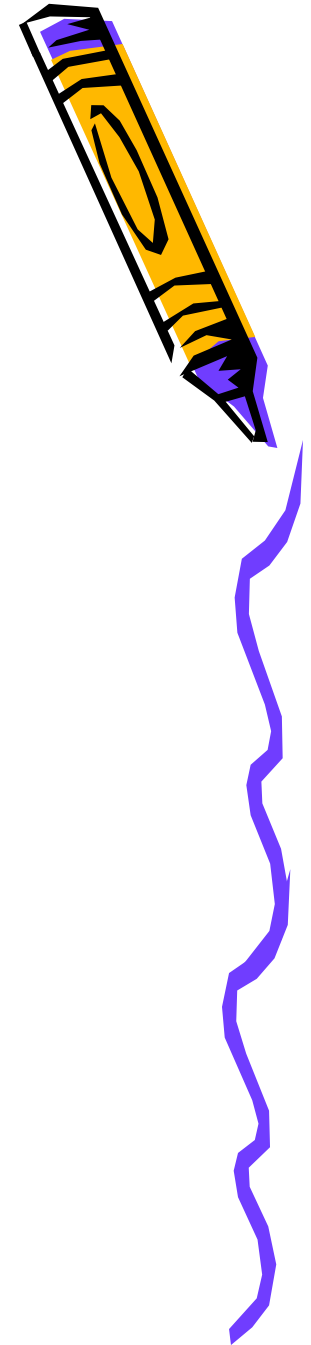
Στάδιο της Γραμματικής και των σύνθετων προτάσεων

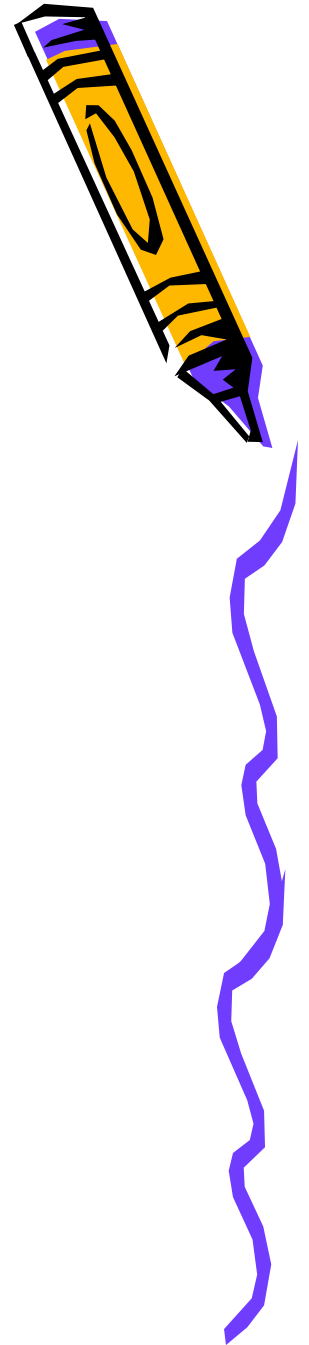
- Απευθύνεται : σε παιδιά που μπορούν να ακολουθήσουν δύο οδηγίες χωρίς επανάληψη
- Στόχος : η σωστή χρήση της γραμματικής και των συντακτικών δομών

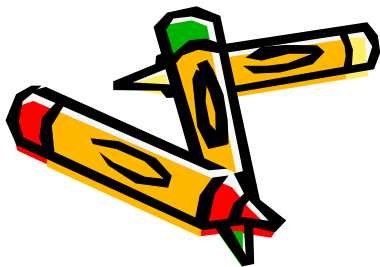
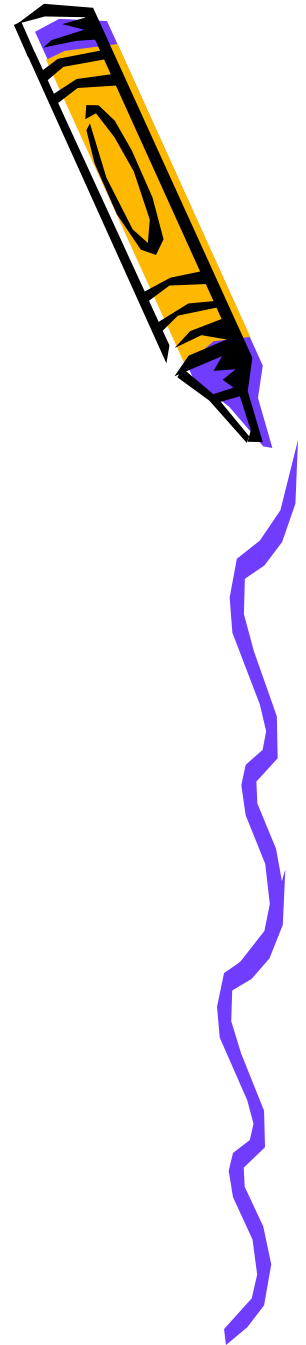
Αξιολόγηση στο ΜΟΝΟΛΕΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ (1)

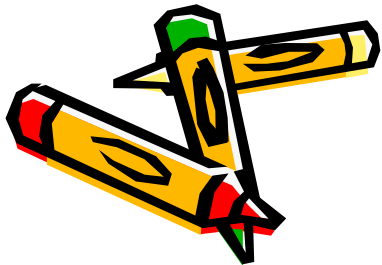
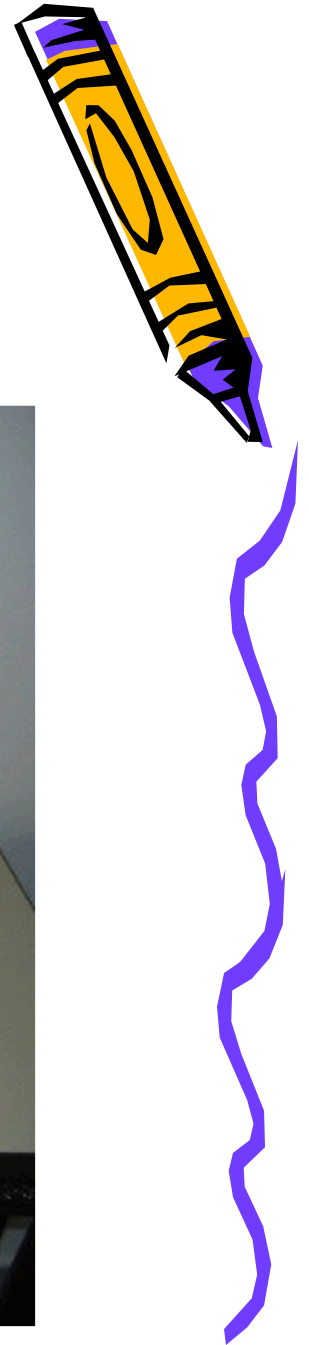
Αξιολόγηση στο ΜΟΝΟΛΕΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ (2)

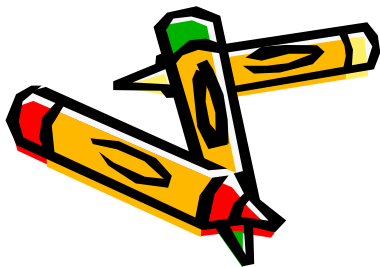
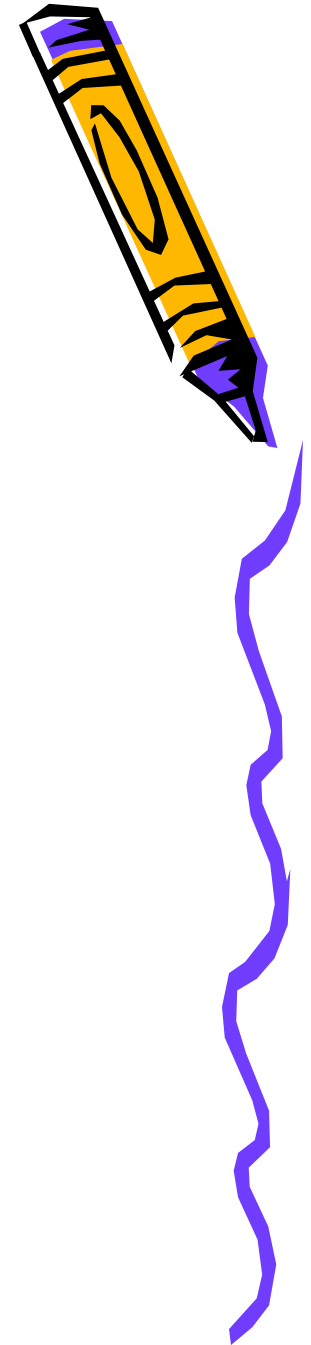
Αξιολόγηση στο επίπεδο 2+3 λέξεων

Αξιολόγηση στο επίπεδο 4 λέξεων

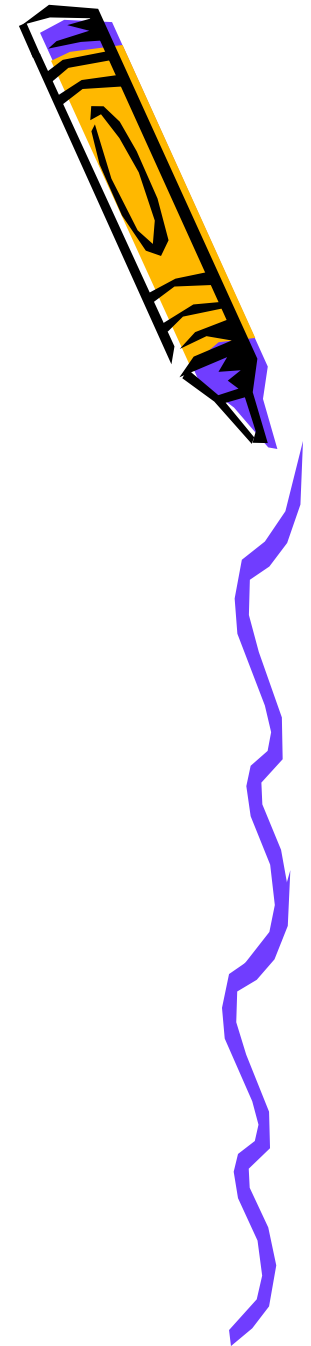

Αξιολόγηση στο μονολεκτικό επίπεδο (κάρτες)

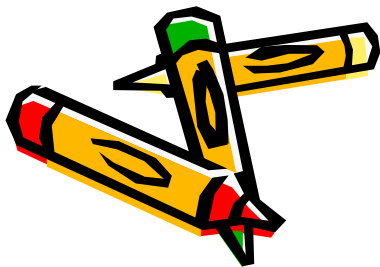

Ποιος τρώει κέικ ?

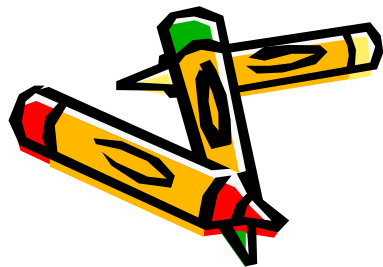
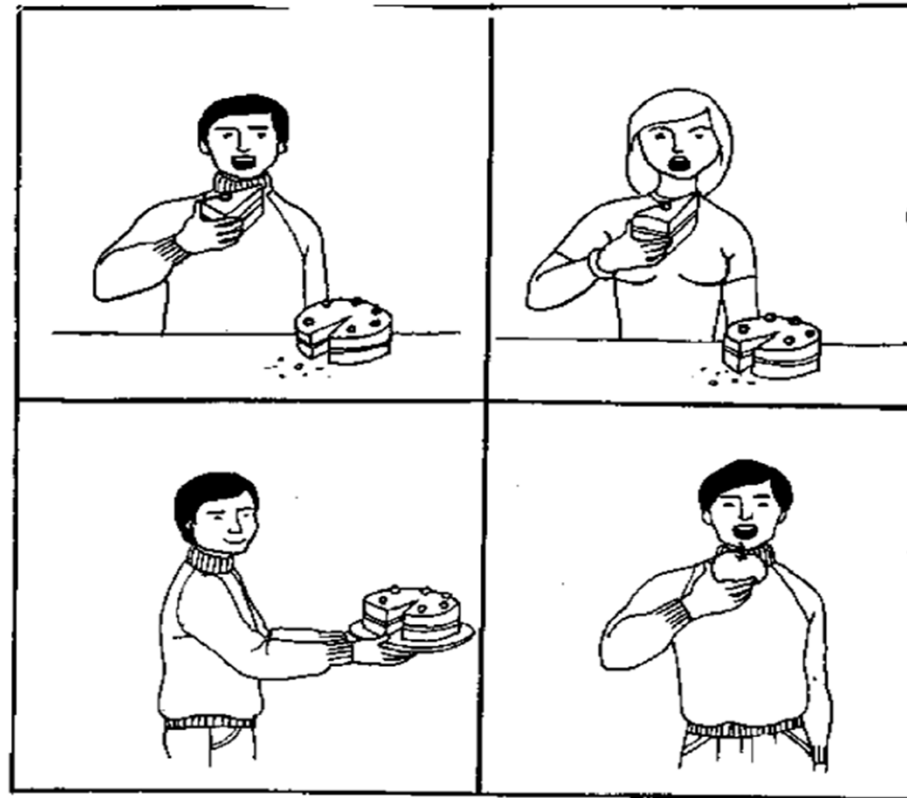
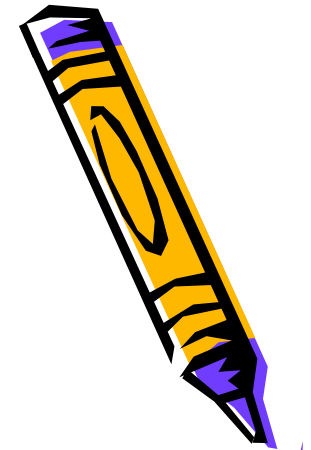
Αξιολόγηση στο επίπεδο 2 λέξεων (κάρτες)

Ποιος τρώει κέικ ?

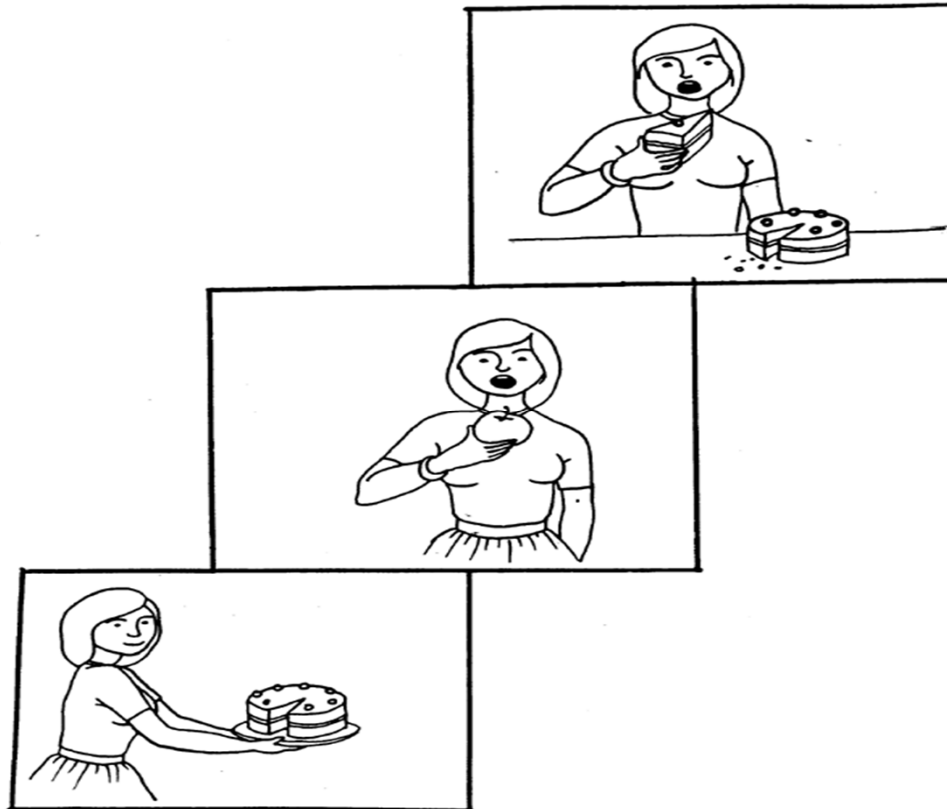
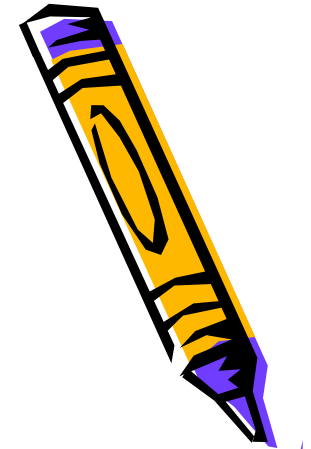

Αξιολόγηση στο επίπεδο 3 λέξεων (κάρτες)

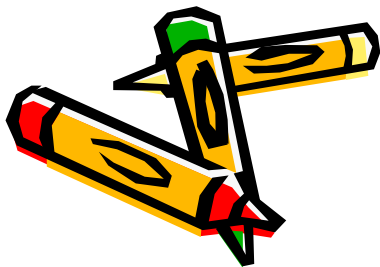
Ο Κύριος τρώει κέικ ?

Διαβάθμιση Δυσκολίας Επίπεδο 1-2 λέξεων

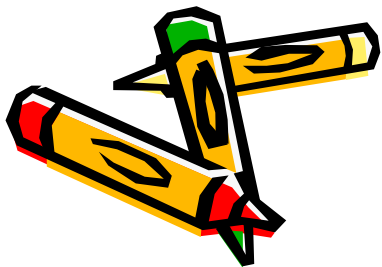
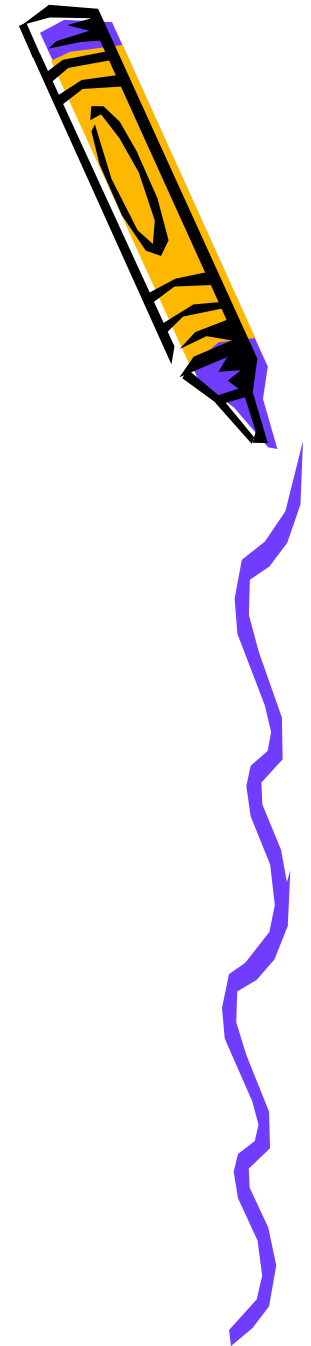

Ποιος τρώει κέικ;

Ποιος τρώει μήλο;

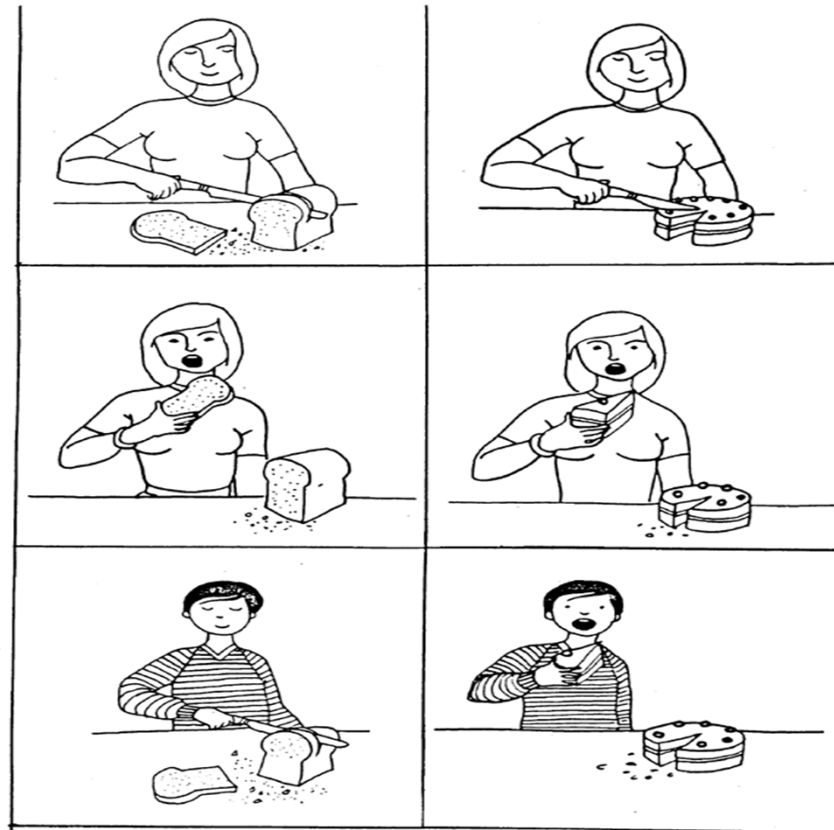
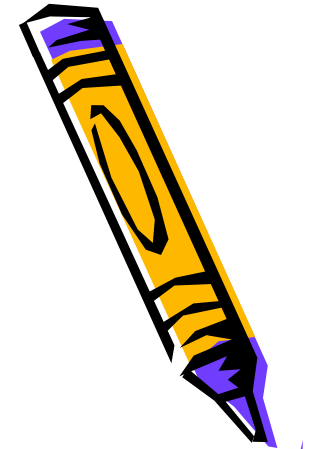
Διαβάθμιση Δυσκολίας Επίπεδο 2 λέξεων

Ποιος τρώει κέικ;

Ποιος κόβει μήλο;

Διαβάθμιση Δυσκολίας Επίπεδο 3 λέξεων

Που είναι η κυρία που κόβει το ψωμί;
Που είναι η κυρία που τρώει κέικ;

